

CHORWACJA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne:

powierzchnia:	56,6 km ²	
ludność:	4,2 mln	
głowa państwa:	prezydent Zoran Milanović	od 18 lutego 2020 r.
premier:	pan Andrej Plenković	od 19 października 2016 r.
minister spraw zagranicznych:	pan Gordan Grlić-Radman	od 22 lipca 2019 r.
minister gospodarki i zrównoważonego rozwoju:	pan Tomislav Čorić	od 23 lipca 2020 r.
minister turystyki i sportu:	pani Nikolina Brnjac	od 23 lipca 2020 r.
minister planowania przestrzennego, budownictwa i skarbu państwa:	pan Darko Horvat	od 23 lipca 2020 r.
ambasador Chorwacji w Polsce:	pan Tomislav Vidošević	od 9 stycznia 2019 r.
ambasador RP w Chorwacji:	pan Andrzej Jasionowski	od 1 stycznia 2018 r.
najbliższe wybory parlamentarne:	2024 r.	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne:

WSKAŹNIKI	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*
PKB (w mld EUR)	44,616	46,615	49,094	51,950	54,237	---	---	---
PKB na 1 mieszkańca (w EUR)	10 630	11 100	11 600	12 040	12 450	---	---	---
PKB (wzrost/spadek w %)	2,4	3,5	3,1	2,7	2,9	-8,9	5,3	4,6
Nadwyżka / deficyt budżetowy (% PKB)	-3,3	-1,1	0,8	0,3	0,1	---	---	---
Dług publiczny (% PKB)	84,4	81,0	78,0	74,8	71,2	---	---	---
Inflacja (HICP w %)	-0,3	-0,6	1,3	1,6	0,8	0,0	1,2	1,5
Bezrobocie (w %)	16,1	13,4	11,0	8,4	6,8	---	---	---

MINISTERSTWO ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII

Eksport towarów i usług (w mld EUR)	20,690	22,201	24,559	26,079	28,182	---	---	---
Import towarów i usług	20,595	21,676	24,259	26,518	28,317	---	---	---

Źródło: EUROSTAT, UNCTAD (dane dot. inwestycji bezpośrednich), DG ECFIN (* prognoza)

1. Podstawowe informacje

Pod koniec 2014 r., po trwającej 6 lat recesji, chorwacka gospodarka powróciła na ścieżkę wzrostu i w latach 2015 – 2019 PKB kraju stale wzrastało o średnio 2 – 3%. Według jesiennych prognoz DG ECFIN na skutek kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19 PKB Chorwacji miał zmniejszyć się w 2020 r. o 10,8% w porównaniu z 2019 rokiem. Obecnie (luty 2021 r.) szacuje się, że spadek był na poziomie 8,9%. Przewidywania na rok 2021 są jednak optymistyczne – przewiduje się, że chorwacka gospodarka wzrośnie o 5,3% r/r, natomiast w 2022 r. – o 4,6% i osiągnie poziom sprzed pandemii. Z kolei Bank Centralny Chorwacji szacuje, że w 2020 r. PKB kraju zmniejszyło się o ok. 8%, natomiast wzrost w 2021 r. wyniesie ok. 5% (dane za grudzień 2020 r.). Tym samym była to największa recesja od czasu zakończenia tzw. wojny ojczyźnianej, która trwała do 1995 roku.

Agencje ratingowe utrzymują stabilny rating dla Chorwacji, z perspektywą pozytywną, na poziomie BBB- (Fitch oraz Standard & Poors) i Ba2 (Moody's).

Jednym z głównych priorytetów Chorwacji związanych z uczestnictwem w Unii Europejskiej jest zastąpienie krajowej waluty (chorwacka kuna) wspólną walutą – euro. Chorwacja planuje przystąpić do strefy euro z początkiem 2023 roku. W lipcu 2020 r. została włączona do systemu ERM II. Od lat realizuje reformy mające na celu spełnienie kryteriów konwergencji. Ponadto Chorwacja zobowiązała się przeprowadzić do marca 2022 r. dodatkowe reformy m.in. przeciwdziałające tzw. „praniu brudnych pieniędzy”, poprawiające jakość zarządzania w spółkach skarbu państwa i redukujące obciążenia administracyjne i finansowe krajowej gospodarki.

Chorwacja jest krajem, który tradycyjnie znacznie więcej importuje niż eksportuje (bilans handlowy w 2019 r. na poziomie ok. -135 mln euro), rekompensując tę nierównowagę znacznymi wpływami z turystyki (70% eksportu usług stanowią wpływy z turystyki), które według danych za 2019 r. wynosiły ok. 25% PKB kraju. Chorwacja utrzymuje natomiast dodatnie saldo w handlu usługami, na poziomie niemal 10 mld euro.

Chorwacja obecnie nie ma problemów z inflacją – spadek cen ropy naftowej i gazu ziemnego w połączeniu z konserwatywną polityką rządu i banku centralnego sprawiły, że poziom średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych osiągał wartości ujemne. Problemem jest jednak relatywnie wysoki poziom zadłużenia sektora publicznego.

Podstawowe dane makroekonomiczne sytuują ten kraj w grupie najstabszych gospodarczo i najbardziej dotkniętych kryzysem ekonomicznym państw UE. Niepokojące pozostają wskaźniki dotyczące stopy bezrobocia – mimo iż w 2019 r. wyniosła ona 6,6% (dane Eurostat) i spadła z poziomu 8,5% w 2018 r., wśród osób młodych pozostają one na wysokim poziomie – 14,2% (15,6% w 2018 r.), co stanowi 7. wynik w UE. Sytuację może pogorszyć trwająca pandemia Covid-19.

Według danych Narodowego Banku Chorwacji łączna wartość inwestycji zagranicznych w kraju w okresie od 1993 do 2019 r. wyniosła 31,80 mld euro, co pozwala zaliczyć Chorwację do grupy krajów europejskich o najwyższym poziomie inwestycji zagranicznych per capita. Największymi inwestorami w Chorwacji są Austria, Niderlandy, Niemcy, Włochy, Luksemburg, Węgry, Słowenia, Wielka Brytania, Francja i Szwecja. Znaczna część zainwestowanego kapitału to inwestycje w sektor pośrednictwa finansowego (banki, ubezpieczenia) – 23%, przemysł – 19%, handel – 16%, sektor

nieruchomości i budowlany – 9%, ICT – 6% i zakwaterowanie – 4%. Relatywnie niewiele jest inwestycji typu *greenfield*, tworzących nowe miejsca pracy.

2. Wymiana handlowa z Polską (mld euro)

Według wstępnych danych GUS za 2020 r. Chorwacja była **33. partnerem handlowym Polski pod względem eksportu**, natomiast **64. partnerem pod względem polskiego importu**. Z kolei zajmowała 45. miejsce pod względem obrotów handlowych.

Obroty towarowe Polski z Chorwacją (w mln)

	2015	2016	2017	2018	2019	Dynamika	2020	Dynamika
						<u>2019</u> <u>2018</u>		<u>2020</u> <u>2019</u>
Eksport	550,1	606,4	720,5	854,0	930,5	109,0%	916,8	98,5%
Import	171,3	180,4	173,0	176,9	184,7	104,4%	198,3	107,4%
Obroty	721,4	786,8	893,5	1 030,9	1 115,2	105,2%	1 115,2	100,0%
Saldo	378,8	425,9	547,5	677,1	745,8		718,5	

Źródło: GUS

Wymianę handlową z Chorwacją charakteryzuje dodatnie saldo obrotów handlowych, które cyklicznie wzrastało aż do 2019 roku. W 2020 r. wyniosło 718,5 mln euro. Ze względu na trwającą pandemię Covid-19 w 2020 r. polsko-chorwackie obroty towarowe pozostały na niezmiennym poziomie i podobnie jak w 2019 r. osiągnęły wartość 1,115 mld euro.

Według wstępnych danych GUS za 2020 r. polski eksport do Chorwacji zmalał jedynie o 1,5% w porównaniu do roku 2019 i osiągnął wartość ok. 916,8 mln euro. Głównym powodem spadku eksportu jest kryzys spowodowany pandemią COVID-19. Wśród branż, które odnotowały największy wzrost eksportu, znajdują się: przemysł chemiczny (+7,0 r/r; łączna wartość: 128,5 mln euro) i przemysł lekki (+19,7%; 94,3 mln euro), natomiast największe spadki dotknęły przemysł elektromaszynowy (-3,2%; 217,4 mln euro) i sektor rolno-spożywczy (-14,6%; 202,3 mln euro).

Z kolei polski import z Chorwacji wzrósł – o 7,4% w porównaniu do 2019 r. i wyniósł 198,3 mln euro. Zwiększył się import m.in. wyrobów przemysłu elektromaszynowego (+4,2%; łączna wartość: 67,3 mln euro), chemicznego (+10,7%; 30,6 mln euro), artykułów rolno-spożywczych (+4,3%; łączna wartość: 26,5 mln euro), wyrobów ceramicznych (+70,6%; 13,4 mln euro), przemysłu lekkiego (+17,5%; 11,9 mln euro) czy drzewno-papierniczego (+21,4%; 11,3 mln euro).

Z kolei rok 2019 był siódmym z rzędu rokiem wyraźnej dynamiki wzrostowej polskiego eksportu na rynek chorwacki. Według danych GUS polski eksport do Chorwacji wzrósł wówczas o 9,0% i osiągnął najwyższy dotąd poziom 930,5 mln euro. Tym samym w ciągu ostatnich siedmiu lat wartość polskiego eksportu wzrosła ponad trzykrotnie. Z kolei polski import z Chorwacji wzrósł o niemal 4,4%, natomiast obroty handlowe – o ponad 5% i osiągnęły rekordowy poziom ponad 1,1 mld euro.

Pozycjami dominującymi w polskim eksporcie do Chorwacji w 2019 r. były: meble (wartość – 63,8 mln euro), cygara, cygaretki i papierosy (40,4 mln euro), chleb, pieczywo cukiernicze, ciasta, ciastka, wafle (21,5 mln euro), części i akcesoria do samochodów (18,3 mln euro), podpaski higieniczne, tampony i pieluchy (17,4 mln euro), leki (15,0 mln euro), jachty, łódzie i kajaki (13,9 mln euro), czekolada i produkty spożywcze zawierające kakao (13,5 mln euro).

MINISTERSTWO ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII

Pozycjami dominującymi w polskim imporcie z Chorwacji w 2019 r. były: leki (15,8 mln euro), aparatura do odbioru telewizji, monitory i projektory wideo (13,4 mln euro), sosy i przyprawy (9,8 mln euro), elementy izolacyjne ze szkła (8,8 mln euro).

Według oficjalnych danych chorwackich w 2019 r. eksport do Polski stanowił jedynie 1,5% wartości eksportu kraju ogółem. Polska znalazła się na 14. miejscu wśród partnerów gospodarczych Chorwacji pod względem wartości eksportu, wyżej od m.in. Wielkiej Brytanii, Czarnogóry, Niderlandów, Rosji czy Chin.

Z kolei wartość chorwackiego importu z Polski stanowiła 3,7% wartości krajowego importu ogółem. Tym samym Polska znalazła się na 6. miejscu wśród partnerów handlowych Chorwacji pod względem importu. Na wyższych miejscach znalazły się odpowiednio: Niemcy, Włochy, Słowenia, Węgry i Austria.

3. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Polskie inwestycje w Chorwacji

Według danych NBP na koniec roku 2019 wartość polskich inwestycji w Chorwacji wynosiła 193,1 mln euro (w 2018 r. – 191,1 mln euro, w 2017 r. – 185,7 mln euro). Ogółem napływ polskiego kapitału do Chorwacji był na poziomie 26,2 mln euro, natomiast dochody polskich przedsiębiorstw z tytułu inwestycji (BIZ) w Chorwacji wynosiły 12,3 mln euro.

Najwięksi polscy inwestorzy w Chorwacji to spółka Globe Trade Centre S.A. (GTC) – inwestycje w centra handlowe w Zagrzebiu i Osijeku, Press Glass S.A. – zakład produkcji szkła płaskiego i fasadowego (rozpoczęta w 2014 r. inwestycja typu *greenfield* o docelowej wartości 30 mln euro), OT Logistics S.A. – nabycie akcji firmy Luka Rijeka d.d. zarządzającej portem morskim w Rijece, Asseco S.A – nabycie kilku chorwackich firm z branży informatycznej za łączną kwotę ponad 26 mln euro i włączenie ich do grupy Asseco SEE, która jest obecnie na tutejszym rynku liderem w sektorze oprogramowania i usług informatycznych dla sektora bankowego i telekomunikacyjnego. Największą polską inwestycją w branży turystycznej jest nabycie hotelu Lovran w nadmorskiej miejscowości Lovran przez POL-MOT Holding – 10 mln euro. Ponadto swoją sieć sprzedażową posiada tu firma Inter Cars, która zainwestowała w Chorwacji łącznie 12 mln euro, stając się największym dystrybutorem części samochodowych. Od 2013 r. sieć taką tworzy grupa CCC, a w roku 2014 polska spółka giełdowa LPP rozpoczęła budowę swojej sieci sklepów z odzieżą (m.in. marki „Reserved”, „Mohito”). Inwestycje na mniejszą skalę mają w Chorwacji także polskie firmy informatyczne Internet Group, Gemius i Veracomp oraz firmy inwestujące w obiekty i działalność turystyczną na wybrzeżu (pensjonaty, mariny, ośrodki nauki nurkowania). W czerwcu 2018 r. należący do Enterprise Investors (EI) fundusz Polish Enterprise Fund VIII podpisał umowę na mocy której objął 100 proc. akcji firmy Studenac, położonej w Dalmacji sieci sklepów spożywczych. W 2019 r. polska spółka R22 dokonała akwizycji chorwackiej spółki Avalon, uzyskując ok. 30% udziału w rynku hostingu i domen.

Pod względem łącznego zaangażowania kapitałowego w Chorwacji Polska zajmuje obecnie odległą, 26. pozycję i wyprzedza nas pod tym względem 17 państw UE. Warto jednak wziąć pod uwagę fakt, iż rozmaite praktyki finansowo-prawne stosowane przez inwestorów sprawiają, że „narodowość” inwestowanych kapitałów ulega pewnemu zatarciu i statystyki banków centralnych nie odzwierciedlają w sposób miarodajny kraju pochodzenia zainwestowanych środków. Polską inwestycją w rolnictwie jest utworzenie przez grupę Polskie Jagody spółki joint-venture Dar Blue, która założyła plantacje borówki wysokiej – wartość inwestycji 1,5 mln euro. Chorwackie statystyki bezpośrednich inwestycji zagranicznych nie obejmują transakcji nabycia wywodzącej się ze Słowenii, lecz nabytej od chorwackiego koncernu międzynarodowej sieci sklepów sportowych Intersport (w Chorwacji 37 placówek) przez polski fundusz Enterprise Investors – koszt nabycia 34,5 mln euro.

MINISTERSTWO ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII

Coraz bardziej popularne staje się również nabywanie domów i mieszkań wakacyjnych przez Polaków, lecz skala tego zjawiska jest trudna do oszacowania.

Chorwackie inwestycje w Polsce

Według danych NBP na koniec roku 2019 wartość chorwackich inwestycji w Polsce wynosiła 65,7 mln euro (w 2018 r. – 50,3 mln euro, w 2017 r. – 42,9 mln euro). Ogółem napływ chorwackiego kapitału był na poziomie 1,8 mln euro (w 2018 r. – 6,4 mln euro), natomiast dochody chorwackich przedsiębiorstw z tytułu inwestycji (BIZ) w Polsce wynosiły 7,9 mln euro.

Najważniejsze dotychczasowe chorwackie inwestycje w Polsce to inwestycje firmy farmaceutycznej Pliva (obecnie w składzie koncernu Teva) i producenta przetworów spożywczych Podravka, który jednak zamknął swój zakład w Kostrzycko-Słubickiej SSE uruchomiony w okresie przed akcesją Chorwacji do UE. W 2014 r. chorwacka grupa Orbico, specjalizująca się w dystrybucji artykułów FMCG, nabyła 70 proc. udziałów w spółce Navo Polska Grupa Dystrybucyjna oraz stała się większościowym udziałowcem w firmie Dtribev – spółce dystrybucyjnej Grupy Żywiec S.A.

4. Dane kontaktowe

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Chorwacji

adres: Miramarska 23, 10000 Zagrzeb
nr tel: +385 1 48 99 444 / fax: +385 1 48 99 420
e-mail: hrzagamb@msz.gov.pl, veleposlanstvo.poljske@msz.gov.pl
strona internetowa: <https://www.gov.pl/web/chorwacja/ambasada>

Ambasada Republiki Chorwacji w RP

adres: ul. Ignacego Krasickiego 25, 02-611 Warszawa
nr tel: +48 22 844 23 93 / fax: +48 22 844 48 08, 844 22 70
e-mail: croemb.warszawa@mvep.hr
strona internetowa: <http://pl.mvep.hr/>

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Luty 2021 r.